

Goed te Tollardrie

Geitenberg 1, 8510 Kortrijk-Kooigem

Kaart 1/10.000 nr. 1, Popp-kaart A/74-76, Gewestplan, landschap, waardevolle gebieden

Eigenaar grond en gebouwen:

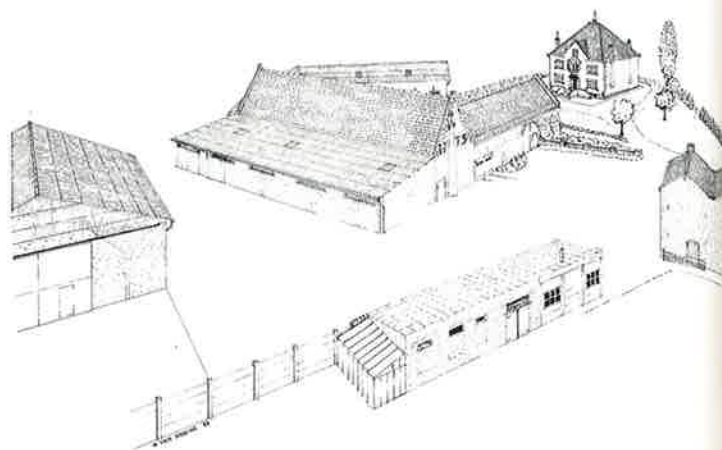
Glorieux Henri

Bekende uitbaters:

Lotaert vander Gote (1446-1455), Jan Brugghe (1455-?), Pieter vanden Bulcke (1502-?), Pieter vanden Bulcke (kleinzoon van... 1571-?), Jan Glorieux (1616-1670), Joos vander Cruyden (1679-1717), Glorieux Ludovic (1771-1790), Glorieux Ludovic (1790-1795), Wed. Glorieux Ludovic (1795-1827), Glorieux Ludovic (1827-1835), Wed. Glorieux en kinderen (± 1835 - ± 1855), Glorieux Henri (± 1855 -1891), Glorieux Louis (1891-1934), Glorieux Henri (1934-1970), Glorieux Louis (1970-).

Historische naam: familienaam van een vroegere eigenaar? Oudste vermelding: 1442, R.A.K., O.S.A.K., Acten en Contracten, folie 78.

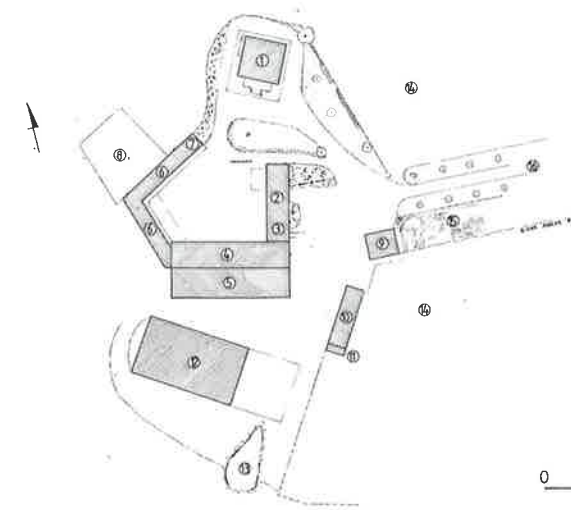
Gebouwen: meerzijdige hoeve (half open). Oudste gegevens: 1773, stenen, gevel en schuur. Woonhuis (Oud woonhuis gesloopt in 1942, 1943: nieuw gebouwd, 1982: van schaliëndak naar dakpannen), ovenbuur (1895, zelfde gebouw als cichoreiast, tot 1945 in werking, nadien oven gesloopt), stallingen (1773, omstreeks 1900 van stro naar pannendak, 1971: nieuwe dakkap, schuur (1773, ± 1900 gedeeltelijk van stro naar pannendak, na WO I volledig in pannen, 1930: tussenschotten als versterking), hangar (oorspronkelijk 1911, 1940: vernield door brand en nieuw gebouwd), wagenkot (in schuur, 1952: nieuw wagenkot aan schuur gebouwd), cichoreiast

Aanvullende gegevens:

In 1440 was dit goed eigendom van Katelijne van Coeyeghem, dochter van Roeland, die getrouwd was met Margriet van Halesnes. Of zij deze eigendom verworven heeft langs moeders- of langs vaders kant is niet duidelijk. In 1446 verpachtte zij het aan Lotaert vander Gote. In 1455 is zekere Joris van Wissor (?) (Wiste?), echtgenoot van Katelijne en de wettige eigenaar van het leen: te dien tijde verpachtte hij het aan Jan Brugghe. In 1502 is Katelijne weduwe geworden en staat de eigendom op haar naam in het leenregister. Ze verpachtte het aan zekere Pieter vanden Bulcke. Een tijdje later is Loys de Heuffeles,

Goed te Tollardrie, algemeen zicht.

- 1 Woonhuis
- 2 Poortgebouw
- 3 Garages
- 4 Schuur
- 5 Wagenberg/berging
- 6 Stallingen
- 7 Melkhuis
- 8 Mestvaalt
- 9 Ast
- 10 Stapelplaats tabak (nu berging)
- 11 Serre
- 12 Loods
- 13 Poel
- 14 Akker
- 15 Moestuin
- 16 Dreef

schildknaap en heer van Huppy in Frankrijk de eigenaar van de doening. Maar rond 1570 is Monseigneur Dory (Van Rey) de wettige eigenaar van de Tollarderie, terwijl Pieter vanden Bulcke, zoon of kleinzoon van de voornoemde Pieter, er de uitbater is. Zo vinden wij het in de penningcohiere van 1571 en 1575. De scabinale registers van Kooigem uit de jaren 1628-1635 (p. 47) vermelden hoe Georges Glorieux (1555-1629), die gehuwd was met Marie de Villers (1564-1638) het leen De Tollarderie verworven heeft en bestemd voor zijn zoon Jean Glorieux, gehuwd met Marie de Waele (acte van nov. 1630). Jean Glorieux was leenman en schepen van Kooigem sedert 1616 en dan al wettige eigenaar. Hij tekent alle vergaderingen van het leenhof. Hij stierf in 1670. Zijn vrouw in 1673. Alle mannelijke afstammelingen van deze Jean verloren rond de jaren 1680, eerder vroegtijdig, het leven, zodat deze tak van de familie Glorieux geen afstammelingen had. Maar alle kinderen van Jean waren op de Tollarderie geboren en getogen. In 1679 was zekere Joos vander Cruyden de uitbater van dit goed. Vanaf 1717 werd een andere tak van de familie Glorieux eigenaar en uitbater van deze hofstede tot in deze tijd.

In het landboek van Kooigem (1771) wordt Louis (Ludovic) Glorieux aangegeven als uitbater; de bezitters waren de erfgenamen van Steven Glorieux, wat er toch op wijst dat Steven (Stefaan) Glorieux op de hoeve reeds boerde. Stefaan Glorieux was de zoon van Remi Glorieux en Elisabeth Du Mortier.

Uit gesprekken met Henri Glorieux blijkt dat Louis Glorieux, afkomstig van een hofstede van Dottenijs, in 1771 zich op de Tollarderie kwam vestigen. Dit wordt eveneens bevestigd in het boek van L. Slosse. In 1773 werd een groot

(1895, 1941: omgebouwd tot tabaksast en stapelplaats tabak gebouwd, nu bergingsplaats), kapel (Tontekapel).

Totale oppervlakte: 1980: 31 ha 96 a - 1984: 31 ha 96 a (Akkerland: 31 ha 96 a).

Voornaamste specialiteiten: tarwe, bieten, aardappelen.

Achterkant van het poortgebouw.

gedeelte van de hoeve herbouwd. Een smeedijzeren anker LJC (Louis Jozef Glorieux) 1773 herinnert ons hieraan. De hoeve is nog steeds bewoond en eigendom van de familie Glorieux.

Op het einde van de 19de eeuw specialiseerde men zich in de cichoreiteelt. Een cichoreiast werd gebouwd.

Gedurende de Eerste Wereldoorlog was de uitbater Louis Glorieux tevens Burgemeester te Kooigem. De 'garde civil' had toen een Duitse verkenners doodgeschoten. Louis Glorieux en pastoor Verdonck waren bang en bereidden de bevolking op eventuele represailles voor, gelukkig kwam het niet zo ver.

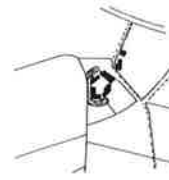
In mei 1940 werd de hoeve bezet door de Engelsen. De uitbater Henri Glorieux was toen gemobiliseerd. Zijn vrouw

1840

1883

1918

1979

Het woonhuis van 1943.

vluchtte van de hoeve naar haar ouderlijke woning te Kuurne. Vandaar vluchtte zij verder naar Rumbeke om een week later terug op het Goed te komen waar ondertussen de Duitsers de plaats hadden ingenomen van de Engelsen. De hoeve werd gelukkig niet beschadigd. In de periode 1941-1945 werd net zoals bij de meeste boeren intensief aan tabaksteelt gedaan.

Evolutie van omwalling, gebouwencomplex en het landbouwareaal:

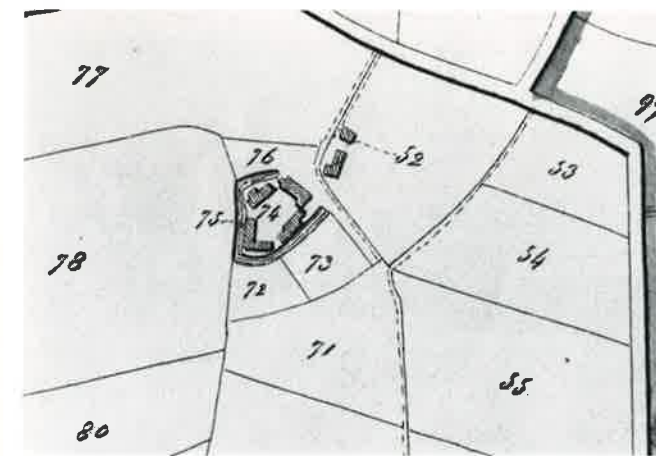
Reeds in de 18de eeuw was het Goed te Tollardrie voorzien van een 5-zijdige omwalling maar de wal moet uit oudere tijden dateren. Uit kaartmateriaal en uit gesprekken met de uitbater blijkt dat hoeve tot 1942 volledig gesloten was. In 1942 werd het oude woonhuis gesloopt: een nieuw gebouw werd buiten de oorspronkelijke omwalling opgetrokken, in gele baksteen. De hoeve bleef omwald tot omstreeks 1830; toen werd het gedeelte voor het poortgebouw opgevuld. Er was een houten brugje dat voor de inrijpoort was gelegen. Omstreeks 1900 werd het gedeelte achter de schuur opgevuld en vanaf 1918 werd de wal systematisch gedempt tot in 1942.

De dwarse schuur, daterend uit 1773 vertoont enkele typische kenmerken: muurverluchtingen, hozingen, steunberen en twee korfbogige inrijpoorten. Het poortgebouw dateert eveneens uit 1773 en werd reeds sterk verbouwd. Het monumentale woonhuis (lees herenhuis) komt nog bij andere hoeven te Kooigem voor. Het klokketorentje van het oude woonhuis werd verplaatst op het dak van de huidige woning.

Het landbouwareaal onderging in de 19de en 20ste eeuw weinig veranderingen en bleef ongeveer 32 ha groot. De toekomst van de hoeve is verzekerd door de ligging binnen het gewestplan en de grootte van het landbouwareaal.

Goed te Tollardrie in 1771 (nr. 269).

R.A.K., Gemeente Archief Kooigem, zonder nummer, Landboek Kooigem, 1771.

ARCHIEF

R.A.K. - O.S.A.K., Acten en Contracten, (1442-1443, f° 78), (1453-1455, folie 125), (1480-1481, f° 84), (1542-1544, f° 41-42), (1563-1564, f° 10).
- Fonds Colens, nr. 204, f° 89v° (1502).
- Gemeentearchief Kooigem, zonder nr. (1771). Landboek Kooigem, vierde canton, nr. 269.
- Aanwinsten VI, 6918, Kadasterplan van omstreeks 1810.
A.D.N.: - Serie B: (nr. 4008, f° 17v° (1470)), nr. 4009, f° 14v° (1470)).
A.R.A.: - Denombrementen, nr. 134.
S.A.C.: - Penningcohiere 1571-1575.

BIBLIOGRAFIE

L. Slosse, De geschiedenis van Kooigem, 1900, blz. 68-69.
G. Glorieux, Histoire et généalogie de la Famille Glorieux. 4 delen (I, f. 19; 36-40).
P. Bonquet, Heerlijkheid en lenen in de roede van de 13 parochies, onuitg. Lic. verhandeling.